

Er zijn nauwelijks afspraken over snoep, maar wél con

Ruim 1000 oma's en opa's vulden de OOK-enquête in over snoep geven aan de kleinkinderen. Wat blijkt? Verwennen met snoep hoort er gewoon een beetje bij, zo vinden de meeste grootouders én ouders. Misschien dat er daarom zo weinig afspraken over snoepen worden gemaakt. Terwijl dat eigenlijk wél nodig is...

Hoe gaan opa's en oma's in Nederland om met kleinkinderen die om een snoepje vragen? Vindt u het goed dat ze zelf iets lekkers pakken? Mogen kinderen bij opa en oma vaker snoepen dan thuis? En als ze snoepen, wat krijgen ze dan? We vroegen het opa's en oma's én ouders in twee enquêtes (in respectievelijk OOK nummer 7 en een vragenlijst op de site van het tijdschrift KINDEREN).

De twee enquêtes gingen vooral over het verwennen met snoep. Doen grootouders dat? 14 procent van de ouders zegt dat hun kinderen bij opa en oma veel meer snoep krijgen dan thuis. Geen van de ondervraagde grootouders is het daarmee eens. Al geeft 17 procent toe dat ze de kleinkinderen iets meer snoep geven dan de ouders doen. 40 procent van de ouders is het daarmee eens.

Verwennen door opa en oma hoort er nu eenmaal een beetje bij, vindt eigenlijk iedereen in meer of mindere mate. 70 procent van de ouders is het daar in elk geval enigszins mee eens. Meer dan de helft van de grootouders denkt er ook zo over. 13 procent van de ouders en meer dan 25 procent van de grootouders is het er zelfs zeer mee eens.

Snoepen moet kunnen, omdat het bij oma en opa speciaal moet zijn, vindt bijna 40 procent van de grootouders. Wel vindt één op de tien ouders dat opa en oma hun kinderen soms te veel verwennen. De meeste grootouders vinden dat dat wel meevalt.

flicten!

Grootouder zijn is speciaal

Anjo Geluk, socioloog, moeder van vijf kinderen en oma van zes kleinkinderen en mede-auteur van *Het opa en oma*boek, snapt wel dat opa's en oma's graag verwennen. "Grootouder zijn is nou eenmaal iets speciaals, en het bijzondere wil je tastbaar maken. Ik ben ook altijd op zoek naar verrassingen voor de kleinkinderen," zegt ze.

Dat opa's en oma's om die reden snoep geven, kan ze ook verklaren. "Een snoepje is meer dan vijftien gram suiker. Het is lekker zoet, maar ook troost en gezelligheid, een teken dat ik van je hou en aan je denk."

Toch lijkt het idee dat opa's en oma's aan de lopende band snoep uitdelen, misplaatst. Bijna driekwart van de grootouders vindt snoepen iets dat je op een verjaardag of een andere feestelijke gebeurtenis doet. Meer dan 90 procent van de ouders denkt daar hetzelfde over.

Ouders geven hun kinderen het liefst op een vast tijdstip een tussendoortje (62 procent). De helft van de grootouders vindt het belangrijk dat ze hun kleinkinderen iets lekkers geven als ze zelf iets nemen. Een grootouder die het daar een keer niet zo nauw mee nam, vertelt op het vragenformulier openhartig dat dat een woordenwisseling met zijn kinderen tot gevolg had.

"Helemaal terecht," reageert Geluk. "Snoepen in het bijzijn van een kleinkind dat niet mag snoepen, kan écht niet. Daarmee geef je het verkeerde voorbeeld. Het is samen delen. Iedereen eet of niemand eet. Heb je trek, maak dan iets leuks van fruit, daar heb je samen plezier van."

Dat ouders en grootouders duidelijke ideeën hebben over wanneer er gesnoept mag worden, betekent niet dat ze er met elkaar afspraken over hebben gemaakt. Op de vraag of grootouders wel eens van afgesproken regels afwijken, antwoordt een kleine 60 procent dat er helemaal geen regels zijn.

Lange vingers

Conflicten zijn er wel. "Over te veel toegeven, op allerlei gebied," schrijft een oma van 62 jaar. "Over lange vingers eten," zegt een ander, wier kleindochter van nog geen jaar geen producten mag waar suiker in zit. "Ik bood te veel te snel aan", laat een andere grootouder weten.

HET RECHT OM TE SNOEPEN

De meeste ouders (**bijna 70 procent**) en grootouders (**63 procent**) vinden, in meer of mindere mate, dat kinderen het recht hebben om af en toe te snoepen. **80 procent** van de grootouders zegt dat hij zijn kleinkinderen hetzelfde toestaat als het om snoepen gaat, als destijds zijn eigen kinderen. Bijna **60 procent** van de ouders is het daarmee eens.

Twee keer per dag een snoepje

Kleinkinderen mogen van hun grootouders net zo vaak snoepen als zij zelf doen, namelijk hooguit twee keer per dag, blijkt uit de enquête. De meerderheid van de OOK-lezers (**57 procent**) vindt twee keer per dag een normale hoeveelheid snoep voor kinderen. Iets meer dan **30 procent** vindt één keer per dag beter.

ONENIGHEID

Als er een meningsverschil is over snoepen en tussendoortjes dan gaat dat volgens de ouders over

(in volgorde van de meest gegeven antwoorden):

- 1** te veel snoep
- 2** op welke leeftijd de kinderen iets mogen
- 3** vlak voor het eten nog iets lekkers geven
- 4** het geven van suikervrij eten, dat het zelig zou zijn
- 5** te veel tussendoortjes

Volgens opa's en oma's gaan discussies hierover:

- 1** vlak voor het eten nog eten en drinken geven
- 2** juist de ouders geven te veel snoep
- 3** wat gezonde voeding is
- 4** chips
- 5** suiker/zoetigheid

Afspraken

Uit het onderzoek blijkt dat er maar weinig afspraken zijn gemaakt over het eten. Als er regels zijn, dan zijn dit de meest voorkomende (in volgorde van de meest gegeven antwoorden van OOK-lezers):

- 1** te veel snoep mag niet, of helemaal geen snoep
- 2** elke dag fruit
- 3** het moet gaan zoals thuis: wat daar niet mag, mag bij opa en oma ook niet

Zo omschrijft u uw eigen snoepgedrag:

Ik snoep bijna nooit	39 %
Ik neem geregeld snoep of iets lekkers tussendoor, maar sla ook vaak dingen af	34 %
Ik neem geregeld iets lekkers of snoep tussendoor, gewoon als ik daar zin in heb	12 %
Eigenlijk wil ik minder vaak snoepen	15 %

Zo omschrijven moeders (lezeressen van KINDEREN) hun snoepgedrag:

Ik snoep bijna nooit	19 %
Ik neem geregeld snoep of iets lekkers tussendoor, maar sla ook vaak dingen af	45 %
Ik neem geregeld iets lekkers of snoep tussendoor, gewoon als ik daar zin in heb	16 %
Eigenlijk wil ik minder vaak snoepen	20 %

14% van de ouders zegt dat hun kinderen bij opa en oma meer snoep krijgen dan thuis. Geen van de grootouders is het daarmee eens.

OVER DEZE STELLINGEN WAREN OMA'S EN (SCHOON)DOCHTERS HET AARDIG EENS!

- Als kinderen met mate snoepen, moet je daar niet moeilijk over doen. Zowel de meerderheid van de ouders (**73 procent**) als de meeste grootouders (**75 procent**) is het daar enigszins tot zeer mee eens.
- Als kinderen bij mij willen snoepen, mogen ze dat zelf pakken. De meeste ouders en grootouders zijn het daar helemaal niet mee eens (**respectievelijk 77 en 74 procent**).
- Als kinderen het avondeten niet lekker vinden, kun je heel soms snoep in het vooruitzicht stellen in ruil voor het leeg eten van het bord. Ouders en grootouders zijn het hiermee zeer oneens (**respectievelijk 70 en 75 procent**).
- Kinderen van tegenwoordig eten veel te ongezond. De meeste ondervraagden zijn het daarmee enigszins of zeer mee eens. Van de ouders is dat **72 procent**, van de grootouders **55 procent**.
- Eén op de vier ouders maakt zich enigszins zorgen om de gezondheid van zijn kinderen. Grootouders kennen die bezorgdheid minder (**16 procent**).

'Mijn schoondochter Van mij van haar

De ouders geven zo'n 200 reacties van conflicten, variërend van ruzie omdat opa en oma te veel snoep geven, tot onenigheid over snoep geven terwijl de ouders dat juist verbieden. Hoewel het aantal meningsverschillen volgens de enquête wel meevalt, denkt Geluk dat ze in de praktijk regelmatig voorkomen. "Om me heen hoor ik veel gemopper op opa en oma, omdat ze zouden verwennen."

Andersom klinkt er ook kritiek. Een oma schrijft: "Ik vind mijn schoondochter veel te streng. Van mij mogen ze alles, van haar heel veel niet."

Afspraken maken dus, vindt Geluk. Vooral omdat grootouders regelmatig oppassen (87 procent van de ondervraagde opa's en oma's). En wie veel op zijn kleinkinderen past, voedt ook een stukje op.

Oma 'opzeggen'

"Een gastouderbureau kun je opzeggen, opa en oma niet. Die relatie blijft, en daar moet je zuinig op zijn. Spreek daarom af hoe laat kinderen naar bed gaan, waarmee ze mogen spelen en wat ze eten. Als je dat niet doet, en er ontstaat later een meningsverschil, dan heb je geen afspraken om op terug te vallen. Het klinkt wat officieel, maar ik vind het echt nodig," aldus Geluk. Dat onduidelijkheid en onenigheid kunnen leiden tot een verstoring van onderlinge verhoudingen, weet ook een 57-jarige oma. Acht jaar geleden paste ze nog regelmatig op, zo'n één tot twee keer per week. "Nu zie ik geen van mijn kleinkinderen meer, omdat de ouders (onze kinderen) vinden dat we destijds te veel fout hebben gedaan."

Waarom er nauwelijks afspraken worden gemaakt, begrijpt Geluk niet. "Er wordt onderling blijkbaar weinig overlegd. Of ouders vertrouwen er automatisch op dat opa en oma het doen zoals ze het zelf doen. Het zijn immers hun ouders die voor de kinderen zorgen, dat is heel vertrouwd."

Als er wél regels zijn, dan vinden grootouders het doorgaans geen probleem om ze te hanteren. "Eerst de boterham met worst, dan zoet broodbeleg," is zo'n regel, laat een oma weten. Een ander schrijft: "Geen cola, geen light sappen."

is te streng.
**mogen ze alles,
 bijna niks'**

Daar is geen discussie over. "Ik respecteer de manier van mijn dochter," aldus een oma. Een ander zegt: "Ik doe het zoals mijn kinderen het graag hebben." Want, legt een oma uit: "Ouders zijn de baas."

'Als er wél regels zijn, hanteren opa en oma die zonder probleem'

Dat geldt volgens Geluk zeker op de oppasdagen. "Ouders zijn primair verantwoordelijk voor hun kinderen, zij bepalen de opvoeding en een oppasdag is daar een verlengstuk van. Als ik mijn kleinkinderen toch dingen zou geven waarvan ik weet dat hun ouders het niet willen, dan is er iets mis in onze relatie."

Vrijheid genoeg

Oppassen volgens de regels van de ouders laat trouwens genoeg ruimte om de dingen op een eigen manier te kunnen doen. "Je hebt als grootouders vrijheid genoeg. Als de grote lijn maar duidelijk is. Daarbij komt dat kinderen prima uit elkaar kunnen houden wat bij papa en mama mag en wat bij opa en oma. Je hebt geen snoep nodig om het speciaal te maken."

En daarmee is bijna 70 procent van de grootouders en meer dan de helft van de ouders het eens. "Het gaat kinderen niet om het snoepje," zegt Geluk. "Dat opa en oma hun best voor ze doen, er met ze op uit gaan of het thuis speciaal maken, dáármee tonen ze betrokkenheid."

